

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

SPOLOČNE BEZ HRANÍC

INTEGROVANÝ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

September 2018

Integrovaný regionálny operačný program

- **Cieľ:** Prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Integrovaný regionálny operačný program

- **Tematický cieľ 4:** Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
- **Tematický cieľ 6:** Ochrana životného prostredia a propagácia účinného využívania zdrojov
- **Tematický cieľ 7:** Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach

Integrovaný regionálny operačný program

- **Tematický cieľ 8:** Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily
- **Tematický cieľ 9:** Podpora začleňovania a boj proti chudobe
- **Tematický cieľ 10:** Investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania

Integrovaný regionálny operačný program (IROP)

Prioritná os č. 1:
**Bezpečná
a ekologická
doprava v
regiónoch**

Prioritná os č. 2:
**Ľahší prístup k
efektívnym a
kvalitnejším
verejným
službám**

Prioritná os č.3:
**Mobilizácia
kreatívneho
potenciálu v
regiónoch**

Prioritná os č. 4:
**Zlepšenie
kvality života v
regiónoch s
dôrazom na
životné
prostredie**

Prioritná os č. 5:
**Miestny rozvoj
vedený
komunitou**

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

*Investičná priorita č. 1.1:
Posilnenie regionálnej mobility
prepojením sekundárnych a
terciárnych uzlov s
infraštruktúrou TEN-T vrátane
multimodálnych uzlov*

*Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky
priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových
dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a
námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a
letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej
a miestnej mobility*

*Špecifický cieľ 1.1.1
Zlepšenie dostupnosti k
cestnej infraštruktúre
TEN-T a cestám I. triedy
s dôrazom na rozvoj
multimodálneho
dopravného systému*

*Špecifický cieľ 1.2.1
Zvyšovanie atraktivity a
konkurencieschopnosti
verejnej osobnej
dopravy*

*Špecifický cieľ 1.2.2
Zvýšenie atraktivity a
prepravnej kapacity
nemotorovej dopravy
(predovšetkým
cyklistickej dopravy) na
celkovom počte
prepravených osôb.*

Špecifický cieľ 1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému

Cieľové skupiny

- užívatelia cestnej dopravnej siete, predovšetkým obyvatelia miest a obcí,
- prevádzkovatelia a investori v priemyselných zónach,
- prevádzkovatelia verejnej autobusovej dopravy

Cieľové územie

celé územie SR

Prijímatelia

- vyšší územný celok ako vlastník ciest II. a III. triedy,
- hlavné mesto SR Bratislava ako vlastník ciest II. a III. triedy,
- mesto Košice ako vlastník ciest II. a III. triedy.

**Špecifický cieľ 1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému
– PRÍKLADY AKTIVÍT**

- A.) rozvojom **miestnych/regionálnych plánov udržateľnej mobility** ako predpokladu pre všetky nasledujúce navrhované intervencie do dopravného systému;
- B.) **rekonštrukciou a modernizáciou ciest II. a III. triedy** (výnimočne ciest III. triedy) ;
- C.) výstavbou **nových úsekov ciest II. triedy** (výnimočne ciest III. triedy);
- D.) vypracovanie **štúdií uskutočniteľnosti** a vykonanie **bezpečnostného auditu alebo inšpekcie**.

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

Cieľové skupiny

- široká verejnosť

Cieľové územie

celé územie SR

Prijímatelia

- mestá, obce, združenia obcí, vyššie územné celky,
- subjekty poskytujúce pravidelnú verejnú osobnú dopravu,
- subjekty organizujúce integrované dopravné systémy (pozn. vzťahuje sa na subjekty vo vlastníctve objednávateľov dopravy)

*Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy
– PRÍKLADY AKTIVÍT*

A.) spracovanie **komplexných strategických dokumentov** pre oblasť dopravy vrátane nemotorovej dopravy:

- spracovanie, resp. aktualizácia **strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov** (plány mobility, generely dopravy, plány dopravnej obsluhy);

B.) zabezpečenie moderných **tarifných, informačných a dispečerských systémov**, zlepšenie **informovanosti** cestujúcich a zlepšenie **informačného a oznamovacieho systému**:

- modernizácia existujúcich a zavádzanie nových **integrovaných dopravných systémov** - technická podpora softvérového zabezpečenia ako aj hardvérového vybavenia;
- podpora **informovanosti verejnosti** s cieľom zvyšovania atraktivity verejnej osobnej dopravy;
- zavádzanie **doplnkových služieb** verejnej osobnej dopravy;

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy **– PRÍKLADY AKTIVÍT**

C.) zlepšenie **infraštruktúry verejnej osobnej dopravy** tak, ako je uvedené v miestnych/regionálnych plánoch udržiateľnej dopravy, ktoré budú vyvinuté - medzi inými:

- obnova a budovanie vyhradených **jazdných pruhov** pre verejnú osobnú dopravu;
- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba **prestupných uzlov** , okrem uzlov so zásahom do železničnej infraštruktúry;
- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba **zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy a integrovaných zastávok** subsystémov verejnej osobnej dopravy;
- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba **obratísk** cestnej verejnej osobnej dopravy;
- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba **záchytných parkovísk** Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) a inštalácia **systemu chytrého parkovania** v atraktívnych oblastiach miest;
- zavádzanie opatrení **preferencie verejnej osobnej dopravy**;

*Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy
– PRÍKLADY AKTIVÍT*

- D.) zlepšenie **kvality vozidlového parku autobusovej dopravy**:
- **nákup autobusov** mestskej hromadnej dopravy a/alebo prímestskej autobusovej dopravy vysokoenvironmentálnymi nízkopodlažnými autobusmi spolu s budovaním zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry;

Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

Cieľové skupiny

- široká verejnosť

Cieľové územie

celé územie SR

Prijímatelia

- mestá, obce, združenia obcí, vyššie územné celky,
- subjekty poskytujúce pravidelnú verejnú osobnú dopravu,
- mimovládne organizácie

*Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
– PRÍKLADY AKTIVÍT*

A) rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu:

- **cyklistické komunikácie** - obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi sídlami,
- **doplnková cyklistická infraštruktúra** (chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, systémy automatickej požičovne bicyklov, hygienické zariadenia apod.);
- **budovanie prvkov upokojuvania dopravy** (pešie zóny, shared space, vylúčenie dopravy z ulíc okrem mestskej hromadnej dopravy a cyklistov apod.);
- **zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky** - odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní, apod.;

***Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
– PRÍKLADY AKTIVÍT***

B) propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy vo verejnosti;

- webové portály, mobilné aplikácie apod.;

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ 2.1.1

Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

Špecifický cieľ 2.1.2

Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti.

Špecifický cieľ 2.1.3:

Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ
2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách

Špecifický cieľ 2.2.2
Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Špecifický cieľ 2.2.3
Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

Cieľové skupiny

- deti, plnoleté fyzické osoby a ich rodiny, ktorým sa poskytujú sociálne služby,
- deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPOaSK,
- verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb a zamestnanci zriaďovateľov,
- zriaďovatelia poskytovateľov sociálnych služieb a subjektov vykonávajúcich opatrenia SPOaSK,
- subjekty vykonávajúce opatrenia SPOaSK a ich zamestnanci,
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore,
- fyzické osoby – rodičia (najmä matky), ktorým sa pomohlo zosúladiť pracovný a súkromný život

Cieľové územie

celé územie SR

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

Prijímatelia

- v sociálnych službách:
 - obec,
 - vyšší územný celok,
 - právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou,
 - právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom a
 - iná osoba (neverejný poskytovateľ sociálnej služby, neverejný zriaďovateľ sociálnej služby),
- v sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele:
 - zriaďovatelia zariadení na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:
 - obec,
 - vyšší územný celok,
 - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
 - akreditované fyzické a právnické osoby

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni - PRÍKLADY AKTIVÍT

- **rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia** vhodných stavebných objektov **pre vytvorenie priestorových podmienok** na poskytovanie a zabezpečenie **komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie**;
- **rekonštrukcia**, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov **existujúcich zariadení**, ktoré už poskytujú a zabezpečujú služby na komunitnej báze;
- **zriaďovanie a výstavba nových stavebných objektov** zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPOaSK“) vrátane tých, ktoré poskytujú inovatívne formy komunitnej starostlivosti a opatrení na podporu **zotrvania/návratu detí v prirodzenom rodinnom prostredí**, resp. podporu **náhradného rodinného prostredia**;
- **výstavba, rekonštrukcia a modernizácia** zariadení služieb starostlivosti o **dieťa do troch rokov veku** v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života;

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni - PRÍKLADY AKTIVÍT

- investovanie do **materiálno-technického vybavenia zariadení vrátane motorových vozidiel** pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a výkonu opatrení SPOaSK v prirodzenom rodinnom, náhradnom rodinnom prostredí a otvorenom prostredí;
- opatrenia na zvýšenie **energetickej hospodárnosti budov**.

Špecifický cieľ 2.1.2

Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti

Cieľové skupiny

- obyvatelia SR

Cieľové územie

celé územie SR, okrem Bratislavského kraja

Prijímatelia

- neziskové organizácie zriadené MZ SR v spolupráci so samosprávnymi krajinami a obcami, ktoré sú vlastníkami alebo dlhodobými nájomcami pozemkov (v prípade výstavby novej infraštruktúry),
- resp. vlastníkami alebo dlhodobými nájomcami existujúcej infraštruktúry zdravotníckych zariadení (v prípade modernizácie existujúcej infraštruktúry) podľa zákona č. 213/1997 Z. z. z 2. júla 1997 o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby

Špecifický cieľ 2.1.2

Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti – PRÍKLADY AKTIVÍT

Budovanie infraštruktúry centier integrovanej zdravotnej starostlivosti:

- výstavba **nových budov**,
- **modernizácia a rekonštrukcia** existujúcich budov,
- **prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia** vnútorných a vonkajších priestorov existujúcich stavebných objektov,
- zabezpečenie **materiálno – technického vybavenia**,
- dodávka **zdravotníckej techniky, zariadenia a vybavenia**,
- **budovanie a modernizácia IKT infraštruktúry** vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a nákupu softvérového vybavenia,
- budovanie **bezbariérových prístupov**,
- opatrenia na zvýšenie **energetickej hospodárnosti budov**.

Špecifický cieľ 2.1.3

Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti

Cieľové skupiny

- obyvatelia SR

Cieľové územie

celé územie SR, okrem Bratislavského kraja

Prijímatelia

- všeobecné nemocnice – iba v rámci zracionalizovanej siete poskytovateľov akútnej ústavnej zdravotnej starostlivosti Podľa § 7 ods. 4 písm. a)1. zákona č. 578/2004 Z. z. z 21. októbra 2004 o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Špecifický cieľ 2.1.3

Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti – PRÍKLADY AKTIVÍT

Modernizácia infraštruktúry nemocníc poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť za účelom zlepšenia ich produktivity:

- vypracovanie **transformačného plánu** zdravotníckeho zariadenia,
- výstavba **nových budov**,
- **modernizácia a rekonštrukcia** existujúcich budov
- **prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia** vnútorných a vonkajších priestorov existujúcich stavebných objektov,
- zabezpečenie **materiálno – technického vybavenia**,
- dodávka **zdravotníckej techniky, zariadenia a vybavenia**,
- **budovanie a modernizácia IKT infraštruktúry** vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a nákupu softvérového vybavenia,
- budovanie **bezbariérových prístupov**,
- opatrenia na zvýšenie **energetickej hospodárnosti budov**.

Špecifický cieľ 2.2.1

Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách

Cieľové skupiny

- deti materských škôl, pedagogickí a odborní zamestnanci

Cieľové územie

celé územie SR

Prijímatelia

- obec ako zriaďovateľ školy,
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ školy,
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ školy,
- právnická osoba,
- fyzická osoba,
- mestská časť mesta Košice ako zriaďovateľ školy,
- mestská časť mesta Bratislava ako zriaďovateľ školy,
- okresný úrad.

Špecifický cieľ 2.2.1

Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách – PRÍKLADY AKTIVÍT

- výstavba **nových objektov MŠ** vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania;
- **rozširovanie kapacít** existujúcich objektov materských škôl prístavbou, nadstavbou, rekonštrukciou, zmenou dispozície objektov;
- **stavebno-technické úpravy** existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby **materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania** (napr. nevyužitú priestory ZŠ);
- **stavebno-technické úpravy areálu materskej školy** vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania;
- obstaranie **materiálno-technického vybavenia** materských škôl;
- zvyšovanie **energetickej hospodárnosti budov** materských škôl.

Špecifický cieľ 2.2.2

Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Cieľové skupiny

- žiaci, pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci, účastníci celoživotného vzdelávania

Cieľové územie

celé územie SR

Špecifický cieľ 2.2.2

Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Prijímatelia

- vyšší územný celok ako zriaďovateľ základnej školy,
- obec ako zriaďovateľ základnej školy,
- mestská časť hlavného mesta SR Bratislava ako zriaďovateľ základnej školy,
- mestská časť mesta Košice ako zriaďovateľ školy,
- okresný úrad ako zriaďovateľ školy,
- ústredný orgán štátnej správy ako zriaďovateľ subjektov výchovy a vzdelávania,
- nezisková organizácia ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy,
- nezisková organizácia založené ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania,
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy,
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy,
- združenie ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania,
- fyzická osoba,
- právnická osoba.

Špecifický cieľ 2.2.2

Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl – PRÍKLADY AKTIVÍT

- obstaranie **jazykových učební** na výučbu slovenského jazyka a cudzích jazykov, vrátane slovenského jazyka pre osoby vyrastajúce v inom jazykovom prostredí,
- obstaranie **školských knižníc** vrátane priestorov pre ďalší rozvoj kľúčových kompetencií žiakov,
- obstaranie **prírodovedných učební**,
- obstaranie **polytechnických učební**,
- obstaranie **IKT učební**,
- **stavebno-technické** úpravy pre potreby obstarania učební.

Špecifický cieľ 2.2.3

Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Cieľové skupiny

- žiaci, pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci, účastníci celoživotného vzdelávania.

Cieľové územie

celé územie SR

Špecifický cieľ 2.2.3

Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Prijímatelia

- vyšší územný celok,
- ústredný orgán štátnej správy,
- nezisková organizácia ako zriaďovateľ/zakladateľ školy,
- nezisková organizácia ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania,
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ školy,
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ školy,
- združenie ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania,
- stredná odborná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku,
- stredná odborná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti právnickej osoby,
- fyzická osoba,
- právnická osoba.

Špecifický cieľ 2.2.3

Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní – PRÍKLADY AKTIVÍT

- obstaranie a modernizácia **materiálno-technického vybavenia odborných pracovísk** pre praktické vyučovanie, odborný výcvik, odbornú prax, celoživotné vzdelávanie, jazykových učební, odborných dielní, odborných učební, knižníc, prednáškových a vyučovacích miestností na stredných odborných školách, centrách odborného vzdelávania a prípravy, strediskách odbornej praxe, strediskách praktického vyučovania a školských hospodárstvach a s tým súvisiace stavebné úpravy,
- obstaranie a modernizácia **materiálno-technického vybavenia internátov** a s tým súvisiace stavebné úpravy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania,
- **prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov a areálov** stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania a školského hospodárstva, súvisiacich okrem iného aj so zabezpečením prvkov inkluzívneho vzdelávania a vybavenosťou pre širšiu komunitu centier odborného vzdelávania a prípravy,

Špecifický cieľ 2.2.3

Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní – PRÍKLADY AKTIVÍT

- vytvorenie **podnikateľského inkubátora** - prístavbou, nadstavbou, stavebnými úpravami alebo rekonštrukciou vnútorných priestorov centier odborného vzdelávania a prípravy a nákup materiálno-technického vybavenia do podnikateľského inkubátora vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a IKT,
- zvýšenie **energetickej hospodárnosti budov** stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev vrátane internátov.
- **Systém budovania inkubátorov** bude vychádzať z jednotnej schválenej koncepcie, ktorá bude zohľadňovať potrebu, regionálne špecifiká, ako aj sektorové zameranie budúcej národnej siete inkubátorov vo všetkých oblastiach.

Prioritná os č.3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií

Špecifický cieľ 3.1

Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií

Cieľové skupiny

- Fyzické osoby nepodnikatelia
- Fyzické osoby podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov - Slobodné povolania podľa § 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Týka sa písmena b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď) a písmena c) pod číslom 8 - Autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a číslom 10- Reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia
- MSP v kultúrnom priemysle
- Študenti a absolventi stredných umeleckých škôl, vysokých škôl
- Neziskové organizácie
- Štátna a verejná správa a samospráva
- Nezamestnané, neaktívne osoby, MRK, ktoré majú kreatívne vzdelanie, či talent v tejto oblasti
- Definícia podľa Economy of Culture (2006), KEA

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií

Cieľové územie

- Celé územie SR. Investície budú koncentrované do mestských centier – krajských miest, kde sa nachádza kritická masa kreatívnych talentov, podnikov a potenciálnych spotrebiteľov kultúrnych a kreatívnych produktov a služieb.

Prijímatelia

- Štátna a verejná správa, samospráva
- Neziskové organizácie, občianske združenia
- Fyzické osoby - podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov - Slobodné povolania podľa § 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Týka sa písmena b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď) a písmena c) pod číslom 8 - Autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a číslom 10- Reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia
- MSP v kultúrnom priemysle

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií – PRÍKLADY AKTIVÍT

1) Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií bude zabezpečené prostredníctvom **zakladania kreatívnych centier (centralizovaná podpora)** a podpory kreatívnych činností. Kreatívne centrum bude inštitúciou, ktorá bude vytvárať organizačnú a podnikateľskú kultúru a bude zahŕňať:

- **Zriadenie kreatívneho centra a vytvorenie jeho orgánov.** Zahŕňa prijatie pravidiel riadenia a koordinácie zriadením správnej rady, výkonný manažment, poradný orgán. V správnej rade budú mať zastúpenie všetci zakladajúci členovia.
- **Vytvorenie vnútorných pravidiel fungovania centra.** Správna rada dohodne základné vnútorné pravidlá, kompetencie a formuluje ich do vnútorných predpisov. Tieto budú predstavovať vnútornú formalizáciu pravidiel dôležitú pre rozhodovanie v spoločných veciach v budúcnosti.

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií
– PRÍKLADY AKTIVÍT

- **Vypracovanie Stratégie komunikácie kreatívneho centra.** Dokument bude kľúčový pre zabezpečenie ďalších a budúcich partnerov centra a naplnenia ich cieľov.

Kreatívne centrum bude umožňovať nasledujúce **služby** kreatívnym osobám a subjektom:

- služby otvoreného ateliéru
- služby kreatívneho inkubátora
- služby kreatívneho akceleraátora
- networkingové služby
- služby zvýhodneného dlhodobého prenájmu pracovného priestoru a technológií
- služby zvýhodneného krátkodobého prenájmu pracovného priestoru a technológií
- komerčné prenájmy

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií – PRÍKLADY AKTIVÍT

2) Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (*emerging talents*)

Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe je nevyhnutnou súčasťou rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu, a tým aj zamestnanosti v tomto sektore. Zviditeľnenie týchto produktov a služieb si vyžaduje **špecifický druh propagačných aktivít od výstavno-prezentačnej činnosti nekomerčného charakteru**, vzdelávacie aktivity, služby zákazníkom, zvyšovanie povedomia o kultúrnom a kreatívnom priemysle (konferencie, workshopy, kampane, prehliadky, nie však samostatné festivaly, či podobné aktivity bez jasného prepojenia s činnosťou kreatívnych centier), cielená podpora výkonu koordinovanej a kontinuálnej propagácie výsledkov činností KKS so zameraním na slovenský trh aj na medzinárodný kontext v synergii a komplementarite s OP Val. Súčasťou bude aj vybudovanie výstavných, prezentačných a distribučných priestorov.

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií
– PRÍKLADY AKTIVÍT

3) Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora)

- **Obstaranie hmotného a nehmotného majetku** nevyhnutných pre výrobu a inovácie;
- **Výdavky na rekonštrukcie, úpravu a obnovu budov** v súvislosti s nákupom nových technológií, zariadení;
- **Podpora marketingových aktivít** (účasť na workshopoch, veľtrhoch, výstavách, propagácia miestnych výrobkov, spracovávanie marketingových stratégií pre miestne produkty, a pod.);
- **Prenájmy priestorov a technológií** pre účely výroby (malosériovej), inovácií a distribúcie (mimo kreatívneho centra);
- **Podpora kreatívnej tvorby a produkcie** pre účely jej ďalšej distribúcie s cieľom rastu MSP a tvorby pracovných miest.

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Špecifický cieľ 4.1.1:
Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov

Špecifický cieľ 4.2.1:
Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie

Špecifický cieľ 4.2.2:
Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov

Cieľové skupiny

- obce, mestské časti v Bratislave a v Košiciach, vlastníci bytov a nebytových priestorov v zastúpení správcov a spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov

Cieľové územie

- celé územie SR

Prijímatelia

- rozpočtové a príspevkové organizácie,
- spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov – PRÍKLADY AKTIVÍT

- zlepšovanie **tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií bytových domov** (zateplenie obvodových stien a strechy, výmena okien),
- modernizácia **vykurovacích systémov** vrátane rozvodov a hydraulického vyregulovania, inštalácie termoregulačných ventilov, inštalácia systémov merania a riadenia / merače spotreby tepla za účelom zníženia spotreby energie,
- modernizácia **osvetlenia** za účelom zníženia spotreby energie,
- modernizácia **výt'ahov** za účelom zníženia spotreby energie,
- odstránenie systémových porúch bytových domov **zateplením** za účelom zníženia spotreby energie.

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie

Cieľové skupiny

- obyvatelia SR a ďalšie subjekty (t.j. odberatelia pitnej vody) pôsobiaci na území daného projektu a producenti komunálnych odpadových vôd pôsobiaci na území daného projektu).

Cieľové územie

- celé územie SR okrem Bratislavského kraja

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie

Prijímatelia

- verejný sektor (obce, združenia obcí),
- vlastníci verejných vodovodov a/alebo verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách,
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov a/alebo verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie – PRÍKLADY AKTIVÍT

- rekonštrukcia **prívodov vody, vodovodných sietí**, objektov a zariadení **verejného vodovodu** v obciach okrem prípadov intenzifikácie a modernizácie úpravní povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje, ktoré sú predmetom podpory v rámci OP KŽP,
- **rekonštrukcia stokovej siete**, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v obciach,
- **budovanie verejných vodovodov**, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS,

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie – PRÍKLADY AKTIVÍT

- **budovanie verejných kanalizácií** a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách **do 2 000 EO**, a to v obciach od 1 000 do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií do 2 000 EO s vybudovanou stokovou sieťou min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie alebo do aglomerácií do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový,
- **rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov podzemných vôd** pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na ich kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu;

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie – PRÍKLADY AKTIVÍT

- **intenzifikácia** (v limitovaných prípadoch vedúca k rozšíreniu kapacity) **existujúcich vodárenských zdrojov** so zohľadnením kvantitatívneho stavu daného vodného útvaru pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na jeho kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu;
- **budovanie nových vodárenských zdrojov podzemných vôd** a to v limitovaných prípadoch, keď nie je technicky a/alebo ekonomicky efektívne zásobovať obyvateľov obce pitnou vodou z existujúcich vodárenských sústav v ich bilančnom dosahu.

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Cieľové skupiny

- obyvatelia miest a obcí

Cieľové územie

- územie vymedzené pre aktivity udržateľného mestského rozvoja v zmysle kapitoly 4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju s výnimkou mestskej funkčnej oblasti na území Bratislavského kraja,
- pre aktivitu regenerácia vnútroblokov sídlisk je cieľovým celé územie SR s výnimkou Bratislavského kraja.

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Prijímatelia

- obce, vyššie územné celky,
- MVO a občianske združenia,
- štátny sektor, sektor vysokých škôl,
- Slovenská správa ciest, prevádzkovatelia/správcovia pozemných komunikácií (Národná diaľničná spoločnosť a.s.), spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
– PRÍKLADY AKTIVÍT

- opatrenia pre **zníženie hluku v urbanizovanom prostredí**: akčné protihlukové plány nad rámec legislatívy EÚ, podrobné hlukové mapy pre zaťažené obytné územia, protihlukové steny a bariéry, protihluková výsadba, protihlukové izolácie na zdroji hluku, resp. vibrácií;
- opatrenia pre **zníženie znečistenia ovzdušia**: príprava konceptných dokumentov za účelom návrhu realizácie systémových opatrení na znižovanie znečistenia ovzdušia (napr. dokumentácia pre vymedzenie nízkoemisných zón v mestách a pod.);
- **prirodzené krajinné prvky** ako napr. malé vodné toky, ostrovčeky lesa, živé ploty, ktoré môžu slúžiť ako ekokoridory, alebo nášľapné kamene pre voľne žijúce organizmy;

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
– PRÍKLADY AKTIVÍT

- **mestské prvky** napr. prvky drobnej infraštruktúry urbánneho dizajnu, zelené parky, zelené steny a zelené strechy, ktoré biodiverzite poskytujú prostredie a ekosystémom umožňujú fungovanie a poskytovanie služieb prepojením mestských, prímestských a vidieckych oblastí;
- aktivity v oblasti **dopravnej infraštruktúry**: zelené koridory pozdĺž cyklotrás, tzv. greenways (aleje, živé ploty, remízky) v súvislosti s podporou biodiverzity, ktoré nielen spájajú mesto s jeho zázemím, ale aj umožňujú pohodlnú a príjemnú prepravu v rámci sídla, zelené steny na protihlukových stenách, vegetačné stredové pásy;
- **zazelenanie miest** (výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej obytnú zástavbu od priemyselných stavieb, komerčných areálov alebo frekventovaných dopravných koridorov);

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
– PRÍKLADY AKTIVÍT

- v regiónoch so zvyšujúcim sa úhrnom zrážok a obdobiami dažďa zavedenie **osobitných zberných systémov na odpadovú a dažďovú vodu** – zachytávať dažďové vody formou zaústenia strešných a terasových zvodov do povrchového odtokového systému na zber dažďovej vody a odvádzať zachytenú vodu do vsaku a zberných jazierok, dažďových záhrad, zriaďovanie vegetačných striech;
- **multifunkčné zóny**, kde sa preferuje využívanie krajiny, ktoré pomáha zachovať alebo obnoviť zdravé ekosystémy s vysokou biodiverzitou, pred inými nezlučiteľnými aktivitami;
- **budovanie dažďových nádrží a predčisťovanie dažďových vôd** (veľké parkoviská či iné dopravné, priemyselné a obchodné areály), ochladzovacie koridory v urbanizovanom prostredí;
- **regenerácia vnútroblokov sídlisk** s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene.

Prioritná os č. 4: Miestny rozvoj vedený komunitou

Špecifický cieľ 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Špecifický cieľ 5.1.1 – 5.1.2

Cieľové skupiny

- obyvatelia a návštevníci podporených území,
- producenti a spotrebitelia miestnych výrobkov a služieb,
- miestni podnikatelia.

Cieľové územie

- územia MAS na celom území SR podľa stanovených kritérií uvedených v kapitole 4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju

Špecifický cieľ 5.1.1 – 5.1.2

Prijímatelia

- miestne akčné skupiny pri relevantných aktivitách v špecifickom celi 5.1.1,
- mestá/samostatné mestské časti a obce,
- združenia miest a obcí,
- mikroregionálne združenia,
- samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH,
- mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH,
- občianske združenia,
- neziskové organizácie,
- cirkevné organizácie

Špecifický cieľ 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií – PRÍKLADY AKTIVÍT

Financovanie **prevádzkových nákladov MAS** spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD:

- A.) **personálne a administratívne náklady MAS** (prevádzkové, osobné, poistenie),
- B.) **vzdelávanie zamestnancov a členov MAS** (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD.
- C.) **náklady na publicitu a sieťovanie**: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS,
- D.) **finančné náklady** (napr. bankové poplatky),
- E.) náklady vynaložené na **monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD** (na úrovni MAS),

Špecifický cieľ 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií – PRÍKLADY AKTIVÍT

Zakladanie **nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov**, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev,

A.) obstaranie **hmotného majetku** pre účely tvorby pracovných miest,

B.) nutné **stavebnotechnické úpravy** budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb,

C.) podpora **marketingových aktivít**,

D.) podpora miestnych **produkčno-spotrebiteľských reťazcov**, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností,

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach – PRÍKLADY AKTIVÍT

Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:

- **dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel:**
 - výstavba, modernizácia, rekonštrukcia **zastávok, staníc, parkovísk**, na linkách prepájajúcich obec s mestom,
 - budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie **bezpečnosti dopravy** v mestách,
 - nákup vozidiel pre účely zabezpečenia **spoločnej dopravy osôb** vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie,
 - zriaďovanie, obnova a výstavba **cyklistických trás** zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do **doplňkovej cyklistickej infraštruktúry** vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjacích staníc pre elektrobicykle a pod.,

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach – PRÍKLADY AKTIVÍT

Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:

- **sociálne služby a komunitné služby:**
 - zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre **poskytovanie komunitných sociálnych služieb** vrátane materiálno-technického vybavenia,
 - zvyšovanie **kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb**,
 - rozvoj **terénnych a ambulantných** sociálnych služieb,
 - **infraštruktúra** komunitných centier,
- **infraštruktúra vzdelávania:**
 - vybudovanie, modernizácia odborných **učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ**,
 - skvalitnenie a rozšírenie kapacít **predškolských zariadení**,
- **podpora lokálnych ekologických služieb**,

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach – PRÍKLADY AKTIVÍT

Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:

- **výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov,**
 - rekonštrukcia **vodovodných sietí**, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO,
 - rekonštrukcia **stokovej siete**, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO,
 - **budovanie verejných vodovodov**, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS,
 - **budovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií** a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO.